RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

GIÁO KHO NƯỚC CÁI — SỐ KHO 3514

NGÀY THỨ TỪ 5 AOUT 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

Một năm	6 $ 00	9 $ 80	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 00	12 $ 00
Các lang và	»	8.00	8.00	8.00	8.00	»
Các công-sở	»	8.50	8.20	8.20	8.30	6.00
Sáu tháng	3.00	5.00	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM HUY LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN Y THUẬT

Adresse télégraphique
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

N°1003

ANNONCES

Décomptées à raison de 5 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large
Une seule insertion 0 $ 20 la ligne
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion 0 $ 15 la c/m.
Réclame dans la 1re page 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales 1 $ 50 le c/m.
On traite à forfait pour les contrats importants

Cái lòng tương ái tương trợ người trong nước với nhau

Dân-tộc Việt-Nam ta sinh-trưởng ở dưới cái chính-thể chuyên chế đã bao nhiêu năm nay, trên triều-đình thì lấy tài-sản thổ-địa trong nước làm của riêng một nhà, người đắc thời đắc vị thì lợi dụng cái quyền thế của triều-đình giao cho để làm kế vinh thân phì gia, treo cái gương tự tư tự lợi cho kẻ khác. Dân trong nước thì chỉ biết phận phục tòng, không được tham dự gì đến quyền chính, đã không dự đến quyền chính, thì đối với nước còn có chút gì quan-hệ. Người ta đã sẵn có cái tính ích kỷ, lại không biết nước là có quan-hệ với mình, thành ra nhà nào biết việc nhà ấy, người nào biết thân người ấy, người trong nước đối với nhau không còn có chút cảm tình gì; đọc câu tục-ngữ ta: « Đèn nhà ai nhà ấy rạng » và câu: « Hàng phố cháy nhà, bằng chân như vại », thì đủ biết cái tư-tưởng của người mình đối với nhau thế nào vậy. Ở cái thời-đại bế quan tỏa cảng, bốn bể chưa giao-thông, thì trong nước vẫn còn tự sinh tự duc được, chớ gặp cái buổi dân-tộc chủ-nghĩa đã bành-trướng, thực-dân chính-sách đã thịnh-hành, thì vì đất hẹp người ít, sức yếu của nghèo mà phải đứng vào vòng liệt bại đã đành, cho dẫu đất có rộng, người có nhiều, của có giàu, sức có mạnh, mà cái cảm-tình người trong nước đối với nhau nhạt nhẽo thờ ơ như thế, thì cũng khó thoát khỏi cái công-lệ đào thải ở trong trường vật cạnh thiên trạch này được.

Vào khoảng vài mươi năm nay, người mình bị cái phong-trào Âu-Mỹ kích thích, đã nhiều người tỉnh được cơn mê, biết thế nào là quốc-gia, biết thế nào là chủng-tộc, biết nước với dân quan-hệ là thế nào và cái nghĩa-vụ của dân đối với nước nên thế nào, mà cách đối đãi nhau đã có chút cảm-tình, không đến nỗi dửng dưng như người dưng nước lã như ba, bốn mươi năm về trước. Nghiệm như ở các chốn hương-thôn, cũng đã nhiều người tự xuất tài lực lập ra việc ích lợi chung cho dân làng, hoặc là giúp vào việc mở trường học, trường công nghệ vân vân, lại không may khi xảy ra việc thiên-tai, trong nước đã có người hô-hào tổ-chức ra các công cuộc cứu-tế, hằng tâm hằng sản, kẻ ít người nhiều, kẻ xuất của người xuất công, mong cứu đỡ nhau trong khi túng rối; người trong nước mắt thông thấy cái tình trạng khốn khổ mà động lòng thương đã đành, những người đi kiếm cư ở phương xa, cũng đoái tưởng đến cái sự hoạn nạn của người đồng bang, cũng bày cách để lấy tiền quyên trợ; những người tuổi đã lớn trí đã khôn, biết rằng tuất tai cứu hoạn là chức phận đối với đồng bào đã đành, các cậu học trò người còn non tuổi còn nhỏ, mà cũng nhiều cậu biết cái nghĩa vụ của mình đối với người đồng bào bị tai nạn, muốn đóng góp vào một vài phần; đó mới thật là cái tinh thần của một dân tộc một quốc gia, đáng quí báu hơn cả.

Người ta nhỏ thì trong một nhà, lớn thì trong một nước, ngày thường tất phải thân ái nhau, khi hoạn nạn phải cứu giúp nhau, khi nguy cấp phải bênh vực nhau, người trong nhà không như thế thì là nhà không hồn, người trong nước không như thế thì là nước không hồn, nhà không hồn thì nhà còn mong gì được hưng long, nước không hồn thì nước còn mong gì được giàu thịnh. Nước Nam mình đương buổi đổi cũ thay mới, người trong nước đương khuynh hướng về đường duy tân, mà xét ra người theo học bây giờ, trình độ học vi với trước tuy cũng có hơi cao, nhưng nếu không rèn đúc được cái quốc hồn, thì chẳng qua học càng nhiều thì đận càng cao, đận càng cao thì bỏng càng hậu, làm kế ấm no thì được, chớ đối với dân với nước, tưởng cũng chưa thấy bổ ích gì là bao; người doanh thương bây giờ, tuy không đến nỗi còn giữ cái lối buôn thúng bán mẹt như trước, nhưng nếu không rèn đúc được cái quốc-hồn, thì buôn bán càng to, lời lãi càng lắm, hưởng cái sướng của cao nhà rộng, mua cái danh ông nọ bà kia, về phần riêng mình thì cũng thật là vẻ vang, chớ đối với dân với nước, tưởng cũng chưa thấy bổ ích gì là bao. Suy ra trăm nghề nghìn nghiệp, tuy có khôn khéo giỏi giang gấp năm gấp mười khi xưa đi nữa, mà đối với đồng bào tổ quốc, vẫn còn giữ cái thói thờ ơ nhạt nhẽo như xưa, thì cái cuộc duy tân ấy, cũng chỉ là cải hình thức bề ngoài, mà cái tinh thần ở bên trong vẫn là chưa có, tinh thần chưa có, thì còn mong gì cuộc tiến hóa có kết quả hay.

Tinh thần ấy là gì, tức là cái lòng biết nghĩ đến tổ-quốc, biết thương đến đồng bào, biết cái nghĩa vụ của một người quốc dân mà lưu tâm vào những việc công ích công lợi; Muốn cho người nước đều có được cái tinh thần ấy, tất phải nhờ cái giáo dục ở gia đình và ở học đường, để rèn đúc ngay từ lúc óc còn non, tư tưởng còn trong sạch, chớ có phải một lúc mà tập được, một ngày mà dạy nên đâu.

H. T. B.

MỘT CÁCH LÀM CHO VẢI KHÔNG THẤM ĐƯỢC NƯỚC

Cho một kilo phèn chua vào ba mươi hai lít nước, và một kilo acétate de plomb vào ba mươi hai lít nước cho hai chất ấy tan ra. Đổ lẫn hai thứ ấy vào với nhau, thì trong nước sinh ra nhiều chất vẩn mà lắng xuống. Chất vẩn lắng hết rồi, tới gạn lấy nước mà nhuộm vải. Vô vải một lát, rồi đem hong cho khô. Vải ấy dùng làm đồ che mưa, thì nước chảy như thể trên lông vịt vậy. Giời mưa to đến đâu, lần trong vải vẫn khô. Đến lúc tạnh mưa chỉ đủ một cái, là lần ngoài cũng khô như lần trong. Vải làm như thế rất vệ sinh, vì nước không thấm được, mà khi giời vẫn đi qua được như thường.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 2 và 3 Août 1915

Việc nước Nhật

Vì lẽ nội các từ chức, nên nhiếp-chính-vương ở các đảo Sakhaline đã trở về, không ở đấy lâu ngày nữa. Nhiếp-chính vương hỏi ý kiến bọn thân Saionji, là bực chính-trị lão-thành về việc tòa nội-các ngày nay. Có tin rằng nhiếp-chính-vương sẽ cử M. Kato lập tòa nội-các, mà M. Kato sẽ kén toàn những người về đảng Kenseikai, nhưng hai đảng Seiyukai, và Seiyuonto đương kết liên với nhau, thì cái tình trạng rất là khẩn.

Bá tước Makino, đến thăm M. Saionji, và đã bàn về việc cử quan thượng mới.

Hai đảng Seiyukai, và Seiyuonto đương kết liên với nhau. Các viện lĩnh tự hai đảng họp nhau để soạn một cái chương-trình chung.

Có tin rằng đảng quốc-dân nước Nhật định tổ chức một hội liên-hiệp đại Á-tế-á, mục đích là để bảo-hộ việc cảnh tỉnh và liên lạc các dân tộc Á-châu. Hội liên-hiệp sẽ bao quát đến 300 triệu người.

Dân hồi hồi định dựng một cái đền Hồi-hồi ở Nhật-bản.

Công-ty Sub kí, chính điếm ở Kobé, đã xin được một khu mỏ kẽm ở miền Khabarovsk tại Tây-bá-lợi-á.

Quan Toàn-quyền mới, Đảng pháp với đảng xã-hội

Ông Alexandre Varenne được cử vào chức Toàn-quyền Đông-pháp có viết một bức thư cho bộ trưởng thuộc-địa đảng xã-hội. Trong bức thư có nói, hiện nay nghị-viện đương là độ nghị. ông không có thể trình bày với chánh đảng của ông được, nhưng cái ý ông thì không khi nào bỏ cái chức nghị-viên cũng cái chính đảng của mình; ông quyết giữ cái địa vị của ông trong một hội đảng mà ông có chân hơn hai mươi năm nay.

Việc kinh tế của Á-châu

Báo *L'homme libre* bàn về việc thực nghiệp nước Trung-hoa có nói: Ta bảo Á-châu sắp được thắng lợi trên thị trường Á-châu, tức không phải là quá đáng. Ngày nay đã đến lúc sao nhà kỹ-nghệ Viễn-đông cạnh-tranh với ta tại thị trường Phi-châu, và Âu-châu đây. Ta phải dự bị về cuộc cạnh-tranh trên trường kinh tế.

Chiến-sự ở Maroc

Sau khi hội nghị với quan Palnlevé thống-chế Pétain có nói ngài đã xét tình trạng ở Maroc rất tỏi. Ngài nói đi kinh lược ở Maroc về, cái cảm giác rất tốt.

Quan Painlevé có nói: Nếu Abd-El-Krim không ưng-thuận các điều kiện giảng-hòa của Tây-ban-nha, và nước Pháp, thì cái chương trình chiến tranh sẽ thi hành một cách rất nhanh chóng.

Một đội quân đông ở một đồn tiền phong nhỏ ở Ain Bouaissa, giữ đồn ấy hết sức được 14 ngày, đến lúc đồn ấy bị vỡ, thì đội quân ấy đánh qua hàng trận địch quân, phần nhiều chạy được đến chỗ đạo quân luân chuyển. Hai đạo quân Pháp đương đánh đuổi địch quân ở miền Babmoroudj-Bjebelalpha.

Báo *journal de Rabat* có nói Abd-el Krim có gửi hịch cho các châu đồng-minh của mình nói rằng hễ đất Riff có được độc-lập thì Abd El Krim mới chịu giảng hòa.

Việc thợ mỏ ở nước Anh

M. Baldwin có tuyên bố tại hạ-nghị-viện rằng các chủ mỏ ưng hoãn cái nghị bãi công lại 15 ngày. Hội trị-sự có khuyên thợ mỏ chớ có bỏ việc làm.

Báo *Petit Parisien* có nói việc phân tranh của chủ mỏ và thợ mỏ ở miền Brad ford, Westriding lại kịch liệt hơn trước. Số thợ đình công cộng tới hai trăm năm chục nghìn người.

Việc trú binh ở nước Đức

Trú-binh ở Essen đã rút về, không xảy ra việc gì lạ cả.

Việc người làm công nhà băng đình-công ở Pháp

Việc người làm công nhà băng đình-công đã lan đến Nantes, Valenciennes, Montelimar, Saint Nazaire.

Việc ở Cáp-nhĩ-tân

Các nhà buôn Mãn-châu xin dự một phần lợi về đường hỏa-xa đông-bộ Trung-hoa, để bù sự thiệt hại về tiền cũ nước Nga mất giá.

(Indepacif)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Kính hỏi quý báo làm ơn chỉ bảo cho một việc sau này:

Nguyên trong tổng tôi có tên T.-v-T. trước làm lý-trưởng, đến năm 1921 tên ấy bị sa vào việc đánh người bị thương phải bãi dịch, rồi giao sang tòa án kết án phạt 40 đồng bạc phạt. Tự bấy đến nay tên ấy trốn đi đâu học mà cũng không có gia-sản gì; nhưng giờ tòa án giao trích lục bắt tên ấy phải nộp 40 đồng bạc phạt, bằng không có để bạc phạt thì bắt tạm thuộc tên ấy phải nộp tạm, nếu không nộp được số bạc phạt thì sẽ cải án tù giam.

Nay thấy quý-báo đăng trong mục Hanoi có luật đại-xá rằng quan Toàn-quyền vừa thông-tư cho các quan thủ-hiến hay rằng: ngày 3 janvier 1925 đã có luật đại-xá cho hết thảy các việc đã phạm vào trước ngày 12 novembre 1924. Luật ấy chỉ trừ những tội trái với điều thành-thực việc danh-nghĩa hoặc trái với việc quân-trị các công-sở thì không được hưởng lệ đại-xá mà thôi.

Nay vậy thì tên T.-v-T. có phải nộp số bạc phạt 40 đồng bạc nữa không? tên ấy có được hưởng ơn đại xá hay không? xin quý-báo làm ơn chỉ bảo cho.

LỜI ĐÁP. — Nếu người bị phạt tiền không trả được thì các tài-sản của người ấy bị sai áp chứ không phải là thân-thể phải nộp thay, nếu tài-sản không đủ thì mới phải cầu thúc thân-thể. Luật đại-xá chỉ thi-hành đối với các tòa Tây án do luật Đại-pháp dụng ra chứ không thi-hành đối với các tòa Nam-án Bắc-kỳ là các tòa án do chỉ-dụ Hoàng-thượng và nghị-định quan Toàn-quyền dựng ra.

Ph. h-L.

MỘT CON GẤU RẤT LẠ

Các nhà bác-học Hoa-kỳ vẫn biết rằng tại các đảo nhỏ ở miền bờ biển châu Colombie britannique có một giống gấu trắng nhỏ rất lạ. Nhưng không rõ gấu ấy là một loài riêng hay là một giống bạch tạng về loài gấu ở bắc-cực. Mới đây hai người dân thổ-trước tình cờ lên một cái đảo con là một nơi bỏ hoang không có người ở, bỗng trông thấy một con gấu cái và hai con gấu con. Họ bắt sống được một con gấu con, đem về cho ông giám-đốc vườn bách-thú ở Victoria, châu Colombie. Ông lấy làm thích lắm. Ông cầm cũ hộ quay về phía mặt giới mà ngắm, thì thấy vài nó đen chứ không đỏ, như vậy không phải là một con gấu bạch tạng, chính là một giống gấu trắng riêng.

Trước đây, ông giám-đốc vườn bách-thú New York đã thấy các hàng da bán da gấu trắng, nhưng không biết có một giống gấu trắng riêng hay không, nay bắt được con gấu trắng này thì rõ là có một loài gấu trắng, nhưng loài ấy rất ít không có mấy con.

SỐ TIỀN BỊ MẤT TRỘM MẤT CẮP TẠI HOA-KỲ TRONG MỘT NĂM

Hội các nhà ngân-hàng ở Hoa-kỳ tính ra số tiền bị mất về trộm cắp lừa đảo ở Hoa-kỳ trong năm 1924 đến hơn 3 nghìn triệu dollars.

Nay đem số tiền ấy mà chia với dân-số Hoa-kỳ, cứ dân-bà đàn ông con trẻ mỗi người mất mười mốt đồng 25 dollars. Trong các người mất trộm, mất cắp, thì nhiều nhất là các nhà ngân-hàng.

CUỘC ĐÁNH ĐỐ KỲ-KHÔI

Có một cuộc đánh đố rất dễ mà chưa chắc đã ai làm được. Kiểm lấy một cái thùng dài ba nghìn thước, và một hòn gạch vào đầu thùng, rồi đố ai cầm đầu thừng kéo nổi hòn gạch chạy trên một con đường rất phẳng phiu, vì thừng sát xuống đất làm cho thừng và gạch rặng thêm đến một nghìn kilos nữa.

Tự do diễn đàn

Mấy lời trung cáo cùng bọn thiếu-niên

Một nước mạnh hay yếu, thịnh hay suy đều có quan-hệ ở dân số ít hay nhiều, ở bọn thiếu niên sớt-sáng hay bỉ-lậu lười, thông minh hay ngu dốt, vui về tiến hành hay buồn rầu lo-lắng.

Nước ta kể dân số thì không ít, 15 triệu con Hồng cháu Lạc không phải không đủ sức mạnh tinh tồn ở thế giới ngày nay, kể về thiếu niên thì khiếu thông minh ắt có không đến nỗi ngu muội man-mọi không thể hiền bắt được khoa học tối-tân, thế mà làm sao trong ngót một thế-kỷ tiếp xúc với văn minh Âu-Mỹ, vẫn con thấp quá! Xét ra thì cái bệnh của nước ốm Đại Việt ta nói cho đúng hơn thì cái bệnh của bọn thiếu-niên ta chỉ là cái bệnh ham khoái-lạc, mà hiềm tiến-tu hay buồn chán nông-nổi không giàu nghị-lực kiên-nhẫn vậy.

Thực thế, cứ tình hình trong xã-hội ta ngày nay thì một trăm người thiếu niên có đến chín mươi chín người là hoặc theo về chủ-nghĩa khoái-lạc, song chỉ cốt sự nhiều tiền, có xe ngựa nghênh-ngang, có nhà to vườn rộng, có vợ đẹp con hiền, ăn cho no, ngủ cho ấm; Kẻ thì hoặc theo chủ-nghĩa phỏng đa (hang này không phải là tị) coi việc đời cứ dửng-dưng, không ham muốn lẽ cao xa, ai bàn sao cũng nghe, ai mời sao cũng đến, có được chút danh giá, được chút lợi lộc sung sướng yên-thân thế là mãn nguyện; kẻ thì hoặt thảo chủ nghĩa chán đời nói chán đời không phải là biết thấy việc đời điên-đảo mà chán, có cái chán cao-thượng của nhà văn-học cái buồn siêu-viễn của nhà khoa-học, vì thấy mình đối với vũ-trụ không ra sao đâu, phần nhiều là những cái buồn chán nhỏ nhen, buồn vì bóng thỉ, chán vì chậm tăng buồng bỉnh, buồn hám anh em mê đay tìm, ôi, chán không được lên đài xe ngựa như ai. Lấy một bọn thiếu-niên như thế mà cho xây đắp nhà Nam-việt thì nhà ta làm gì chẳng lung lay xiêu vẹo!

Đành nhờ ở đời rất cần phải yên-vui, phải có danh phận có lợi lộc, đối lúc lại phải thấy gió phất cờ, nhưng cái yên-vui không được quá dẫn trầy lười, cái hưởng muốn, cái buồn rầu phải có một mục đích cao-xa đi kèm thì mới khỏi phải liệt vào hạng chỉ biết ăn no ngủ kỹ, giá áo túi cơm. Thiếu-niên ta ngày nay có một cái cách trách rất thiêng liêng nặng nhọc là xây đắp cho nhà Hồng-Lạc được vững-vàng mỹ-lệ, như vậy chưa làm trọn nghĩa-vụ sao để yên-vui được, làm sao thiếu-niên ta lại có quyền tự bạo tự khí đến thế.

Hoặc giả nói rằng: sở dĩ thiếu niên lười biếng không có trí cao xa nay buồn rầu là không phải tự muốn thế, mà là vì thời thế cảnh ngộ xui nên. Tuổi-niên vận vẫn khi còn tiến-hành, nhưng vì cái trở-lực ở ngoài nó làm cho hao mòn mất trí-lực.

Thiếu niên không có chí-thú đi tại cảnh ngộ như thế không được đâu; đối với người có nghị-lực, có trí lòa thì cảnh ngộ nào mà không thoát-ly được, phải biết người ta làm nên cảnh ngộ chứ cảnh-ngộ không mấy khi ngẫu nghiên nổi người có chí có tài sao. Đến như thiếu niên buồn rầu mà đổ cho hoàn cảnh không vui tại lại sang không phải lắm.

Hoàn-cảnh không vui, cái không vui ấy thường ở ta gây nên nhiều, nếu thiếu-niên không ôm một mối sầu ở trong lòng thì hoàn-cảnh sao đến nỗi buồn. Một nhà tây-sao đã có câu « Ta nên biết rằng: đời không đổi mới bao giờ mà chính tự ta, ta làm cho đời mới mẻ trẻ-trung như ta... Đối với cậu bé 15 tuổi là có vẻ tân-dân như vậy là lúc mới bình-minh, đối chúng ta cũng tiên-đột, đối lại tới sinh với dân con em ta », câu ấy thực đáng kẻ biết bao ý-tứ thâm-trầm; quả thế cái vui buồn quá không ở như đời mà chính gốc tự lòng ta. Ta vui sướng thì đời có vẻ lạc-quan mà ta buồn rầu ta trời đất sầng ám nên ủ-dột. Bọn thiếu-niên nếu lòng vui vẻ linh-hoạt thì cảnh bình-minh sao có khỏa ra cảnh tịch-mịch được.

Ôi! thiếu-niên, thiếu-niên, xưa nay thiếu-niên mình vẫn sợ-phụ rằng khôn-khéo mình-mẫn chẳng kém gì người, hằng cho đức bậc hiền nhân là kẻ bại, nào chỉ khi dân, học-vấn dân không đem ra giúp nước mà làm việc công-ích, công-lợi sao công danh sự-nghiệp đã không bằng ai lại kém tiền-tu ân! Hay là chỉ giỏi sang vào ở đi với việc về, sáng sâm bánh tôi lại sẩm bò thôi. Nước nhà đương buổi cần phải có nhiều nhân-tài, chính là lúc thiếu-niên phải ra tay cổ gắng, trở hết tài-năng, trước kia ông cha ta tuy không làm cho nước được phồn-thường nhưng thực đã có công bảo-hộ nên cái văn-nan ngoại cũng không nhà, tự không hơn được ai thì cho, nỗi nào ta đã nhọc đến tổ-tiên phải mang tiếng vô-phúc-tử con kém đời cha. Bây giờ ta không kịp nhanh tay giáo sắng mà bước lên đường tiến-hóa, cứ tráy lười lo lão mãi thì đến bao giờ nữa? Chẳng hay bọn thiếu-niên nghĩ sao?!!

Vô-danh-Tử

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

LOÀI VẬT MÁCH TIN CHO NGƯỜI BIẾT TRƯỚC

Ta thường thấy cách hành động của nhiều loài vật, hình như nó báo tin cho người biết : thế như khi giới sắp mưa thì mèo rửa mặt, chim xỉa lông, gà mái vỗ cánh, cá nhảy trên mặt nước, ong ở nấp trong tổ ; khi gần có giờ bão, thì ruồi muỗi bay ra thật nhiều, thần lần đi trốn, chim bể bay vào bờ, ong bay từng đàn về tổ.

Khi giới tạnh ráo thì chim én bay rất cao, buổi sáng ong bay ra rất nhiều, nhện dan lưới rất mau, mặt trời lặn đỏ lần rồi rạng mai có rồi vẫn còn bay, chim bể từ khi mới mở sáng đã ở hang nái bay ra ngoài khơi.

Loài cây cũng vậy, cũng làm thế cây ; trông bộ dạng thì đoán được mưa nắng đến. Khi gần mưa có thứ cây dọng cả lên, có thứ cây cụp hoa lại ; có thứ cây thường thì suốt đêm hoa vẫn cụp, khi lấy lại nở xòe ra, có thứ cây thường thì hoa nở buổi sáng, khi lấy lại không nở v. v.

Đó không phải là loài vật và loài cây biết trước được thời tiết thay đổi đâu, song nhìn cái bộ dạng nó thì hiểu được không khỏi làm hay khó thế nào, mà khi giới lắm hay khó rất quan-hệ cho sự mưa nắng.

MỘT CÔ CON GÁI TRUNG-HOA ĐỖ LUẬT KHOA TIẾN-SĨ

Mlle Soumé-Tcheng mới đỗ luật khoa tiến-sĩ ở Paris. Bài luận thuật của cô đỗ đầu « Cải phong-trào lập hiến ở Trung-kuo »

Hội-đồng chấm bài do giáo-sư Gidel chủ tọa, có phó bài ấy vào hàng « ưu-hạng ».

Mlle Soumé Tcheng là người đàn bà thứ nhất Trung-hoa đỗ luật khoa tiến-sĩ ở nước Pháp.

VIỆC ĐẮM TÀU Ở MŨI BÈ PENMARCH

27 người lính thủy bị chết đuối bỏ lại 24 người vợ góa và 45 trẻ con côi

Tại chỗ mũi bể Penmarch về phía nam vũng Audierne là nơi xưa nay từng đã xảy ra biết bao là cái nạn đắm tàu, vừa đây lại mới xảy ra cái nạn ấy nữa làm cho 27 người lính thủy, để lại 24 người vợ góa với 45 trẻ con côi. Xót-xa thay ! Thảm-thương thay ! Đêm đuổi cái nạn ấy thế nào nay hãy tóm tắt như sau này :

Nguyên ngày thứ bảy 23 mai vừa rồi, mấy chiếc tàu đánh cá ra khơi đánh cá, nhưng đang đi rứa chàng thình lình gặp cơn sóng to gió cả nổi lên, lập tức phải chạy vào bến đậu. Duy có hai chiếc trong đoàn tàu đó là tàu *Saint Louis* và tàu *le Berceau de Saint Pierre* thì cứ ra khơi không trở lại. Cứ ắng may gặp cơn sóng dữ quá, hai chiếc tàu ấy đều bị đắm.

Trong cơn nguy-cấp, hai chiếc tàu ấy nổi hiệu cầu cứu, tức thì hai chiếc tàu cứu viện ở Kératy và Saint Pierre là tàu *Léon Dufour* và tàu *Comtesse Foucher* ra cấp cứu.

Quả nhiên tàu cứu viện thắng tới được đến chỗ bị nạn. Nhưng chẳng may làn sóng vỗ-tình ác-nghiệt kia lại làm làm kéo đến làm đắm luôn cả hai chiếc tàu cứu viện ấy !

Thảm-khốc thay ! Ghê-gớm thay ! Trong có chớp mắt mà làm đắm buồn cả 4 chiếc tàu như thế. Lập tức các nhà đánh cá xứ *Breton* gương buồm cho thuyền ra cứu-viện, thì trong số 24 người lính thủy ở hai chiếc tàu cứu viện trước, cứu được có 9 người thôi. Thương thay !

Cái thảm kịch này thật là không tiền tuyệt hậu, nhất là làm đắm cả hai chiếc tàu cứu viện, chết mất những tay lính thủy rất can đảm, rất nghĩa-hiệp, xưa nay từng vẫn sẵn lượng liều mình để làm cái bổn-phận lớn-lao là bổn phận thân-ái cứu giúp nhau, làm vẻ-vang cho cái nghề nghiệp rất quí báu kia.

Vậy thì đối với cái việc đáng làm gương này, lẽ nào ta cũng để cho mai một đi được ; đối với cái việc bi-thảm cao thượng như thế, lẽ nào ta cũng để cho nó không ông không. Ấy chính chúng ta đây, chính các báo quán, cần phải làm cho hiển dương cái việc ngĩa hiệp ấy ra, chứ không thể để cho nó mất tăm mất tích đi được.

Còn nơi đối với những vợ con con cái các người hào-hiệp anh-hùng ấy, không những ta phải kính-thương, ta phải khoa-trương mà thôi, ta há lại không nên cùng nhau tỏ chút gì gọi là đỡ đần các người ấy trong cơn đau-đớn này nữa ư ?

Ấy vì lẽ đó nên các báo quán định mở một cuộc lạc quyên để cứu giúp 24 người vợ góa và 45 trẻ con côi đó.

Mong rằng các hội-đồng thành-phố, các hội, các đoàn-thể giúp cho.

Mong rằng các nhà độc bào đã giàu đã nghèo giúp cho.

Bất cứ ai ai, nhiều ít thế nào, cũng xin sẵn lòng giúp cho việc này gọi là tỏ chút tình khuyến khích những người hào-hiệp can-đảm mà tức cũng là làm một việc công nghĩa và nhân-đạo vậy.

Chắc rằng mấy lời hô-hào này không đến nỗi không có hưởng ứng vậy.

Các tiền quyên bắt cứ ít nhiều xin gửi đến M. Derrien, thư-ký hội «Amicale Bretonne du Tonkin ». Hộp thư (Boîte postale) số 66.

HÀI ĐÀM

Hỡi ai muốn tự-tử !

V

(*Bài văn-tế những người tự-tử ở Hồ Gươm*)

Trên hồ hỡ, trước ga xe điện, khóc mà than rằng :

Trăm năm những thường, ai ngờ phút chốc đã đi tây.

Một kiếp thói đành, nỡ để nghìn thu cam chịu tiếng !

Nhớ những ai xưa :

Cờ bạc thâu canh, trăng hoa nổi tiếng ! gia-huấn gác bên tai, ô danh treo cửa miệng ? Đời đã chán đâu mà gớm nhác, khéo bày trò cho tanh nước Hồ Gươm, chuyện đã rườm rà lại thêm rườm, khéo vỡ khóc cho nhọc lòi khách !

Hay là con vi-xi thêm nỗi long trình-thực, nên cũng liều mà rứa sạch tiếng oan.

Hay là trận máy-mưa chưa phỉ chí bình-sinh, nên đánh bạo cho tắt phăng lửa tục !

Vậy xin đáng : nay dao găm, nay giải dọc, thiếu gì món thuốc quyên-sinh ! nay thuốc phiện, nay đốm-thanh, thiếu gì món quả tự-vẫn ! Lại kia hành xe-điện khỏe sao có khỏe, đâm vào một phát đã tan tành ! mà hơi ắt-xít pho mấy là pho, uống vào một dây là đi đứt !

Tội thân chỉ mà đâm xuống hồ, mà ngâm xuống nước, cho có hội nọ thối cả chốn danh-đồ !

Thôi gọi là : mấy tiếng ô-hô, vài câu văn lém, xin những người tự-tử thấu cho ! vài cái bánh kem, vài cân nước đá, xin những khách quyên-sinh nếm thử !

Thượng - hưởng.
Cuồng-sỹ.

TIN SAU CÙNG

Việc Đông-pháp tại nghị-viện

Ông Auguste Brunet, thử dân nghị-viên ở Réunion có báo với quan Thuộc-địa thượng-thư Hesse rằng ông định đến kỳ nghị-viện lại họp thì ông sẽ chất vấn quan Thượng-thư để hỏi về cái chương-trình của quan Toàn-quyền mới Đông-pháp sẽ thi hành.

(*Indopacifi*)

TIN SAIGON

Việc muối ở Bắc-liêu

Sáng hôm nay tòa án Đại-hình kỳ bất thường đã xử đến việc thứ ba là « vụ muối ở Bắc-liêu ». Hội đồng nay do quan cố-vấn Gaudin chủ tọa và hai quan cố-vấn Tri và Garrigues phụ thẩm.

Những người bị cáo về việc ấy là Charles Genny, Victor Havy, Durong-ng-Méo và Trương-thanh-Minh phạm về tội lối lộ trong việc bán muối.

Việc dong tùng cờ bạc

Báo *Opinion* có đăng một bài xã thuyết nói rằng cứ xem cái việc dong tàng cờ bạc vừa phải xử tại kỳ đại-hình mới rồi, thì nếu cho linh trong các sòng bạc ở Đông-dương. Rồi báo ấy kết luận rằng việc linh trong các sòng bạc ở Đông-dương. Rồi báo ấy kết luận rằng việc linh trong cơ chỉ khác thế lệ bây giờ có một điều là số tiền thu của các nhà cá bạc sẽ gồm đi mà số dự toán sẽ là Nhà nước [illegible]

(*Indop ieti*)

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Công-ty điện-khí Đông-pháp có lời bá-cáo để quý-khách biết rằng, vì công-ty lập về công-việc mở mang nhà máy, nên không có thể nhận được việc lắp và chữa máy điện của xe ô-tô nữa. Sáng công-ty vẫn nhận chữa các máy Dynamo — Ma.néto — Klaxon — Accumulateur, miễn là phải thảo sẵn ra 18, mà đem đến phòng « Bureau de Réclamation » của công-ty số 69 phố Francis Garnier.

NƯỚC-CHANH
HIỆU T. B.
TỐT NHẤT, SẠCH NHẤT, LÀNH NHẤT
BÁN BUÔN TẠI :
128, Phố Đinh-tiên (cạnh Giám) Hanoi.

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 29 độ
13 giờ 29 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	11	25
nhì, —	10	30
ba, —	9	20
Thóc hạng nhất, —	8	45
Hạng ngô —	8	45

Giá bạc. — Kể từ ngày 4 Août 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 80.

Tin tàu. — Tàu *Gouverneur général Roume* mang thư sang Pháp, đến ngày tháng 15 Août 1925 hồi 12 giờ trưa ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng hôm 5 août.

Tàu *Azay-le-Rideau* mang thư sang Pháp trừ những thư từ và bộ có khai giá không kể đến, sẽ bắt 8 août hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Saigon và sang Pháp.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối hôm 7 août.

Cái nạn ô tô ở trên Tam-đảo. — Cô Manoé Moreno ở nhà thờ Bái-chu bị nạn ô tô trên Tam đảo mà bắn quản đã đăng hôm trước thì nay được tin rằng chồng may cụ đã qua đời tại nhà thương Saint-Paul. Chôn chân nhớt mới rồi đã cất đám an táng tại nghĩa địa đường La-ga. Các cô các cụ ở các tỉnh và các bà phước đi đưa đông lắm.

Tòa Thượng thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này :

Lưu thông giấy bạc giả. — Ng-v-Phan và Trần-văn Cao là lính khố xanh ở Tuần-giáo cùng nhau vào một hiệu Tây mua những đồ vật rồi lấy một cái giấy bạc một đồng đưa trả chủ hiệu. Chủ hiệu cầm xem thì ra giấy bạc giả mới dẫn đến sở Cẩm làm biên bản. Tòa án Trùng trị Nam-định phạt mỗi tên 3 tháng tù. Nhưng tòa Thượng-thẩm tra cứu trắng lẽ vì xét ra là không biết là giấy bạc giả tiêu làm phải.

Án cắp cả của một thợ mộc. — Trần-văn-Lao không làm nghề nghiệp gì vào sao-lâu ở Ha phong đánh chén sau thấy một người một thầm vào hiệu lấy ăn mà treo mũ ở gần cổ nó ngồi. Khi ăn xong xong, tên Lao vờ ngay cái mũ của người một thầm đội lên đầu rồi điềm nhiên đi ra, đến lúc người một thầm tìm mũ về thì thấy mất, mới nghi cho tên Lao. Sau dinh mãi thì một hôm mới bắt được nó đội cái mũ ấy mà biện nó đã đi tên nó vào cái mũ rồi. Tên Lao trước đã một lần can án cắp. Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt tên Lao 8 tháng tù. Tòa Thượng thẩm y án.

Biệt xử chung thân. — Tòa Thượng-thẩm y án tòa án Trùng-trị Hanoi phạt tên Ng-v-Nim không làm nghề nghiệp gì phải 1 năm tù và tội ăn cắp và khi hết hạn tù, sẽ phải đi biệt xứ chung thân vì trước tên ấy đã can án phạt bốn lần cũng về tội ăn cắp.

Bánh hàng. — Ng-v-Mang bị thiệt đánh một người lính tập tên là Chương phải tòa án Trùng-trị Nam định phạt 16 quan, được tòa Thượng-thẩm thu vì xét không đã chứng cớ.

Cuộc thi ô-tô trên Tam-đảo. — Bạn đồng-nghiệp là báo *Courrier Automobile* có gửi cho bản-quán cái sổ tên những nhà dự cuộc thi ô tô có giấy tinh-nguyện trước ngày 1er août như sau này :

Hạng thứ nhất (1re catégorie)

số	Chế tạo	Kiểu xe và sức mạnh	Tên người vào máy
1	Demange	Berliet 16 CV	Demange
4	Sauvage	Rolland-Pilain 12 »	Phạm-v-Phúc Tư-Dưỡng
3	Tư-Dưỡng	Amilcar 7 »	
4	Bottard	Cottin-Desgouttes 12 CV	Girardot
6	Société de Transports	Fiat 10 »	Guillot
6	—	Fiat 10 »	Fénies
7	—	Panhard & Levassor 12 CV	Thiret
8	Denis Frères	Sénéchal 7 »	Rognideau
9	Boillot	Peugeot 15 »	Jean Héhri
10	—	Peugeot 15 »	R.Sircoulomb
11	Menzelle	Amilcar 7 »	Groupierre
12	Aviat	Berliet 12 »	Beyer
13	—	Berliet 7 »	Hervé
14	—	Salmson 7 »	Desréac
15	—	Berliet 12 »	Bigot
16	—	Rolland-Pilain 12 »	Bruneval
17	Ducamp	Voisin 18 »	Moussié
18	Aviat	Berliet 18 »	A....

Hạng thứ nhì (2e catégorie)

1	Demange	Berliet 16 CV	Demange
2	Sauvage	Rolland-Pilain 12 »	Phạm-q-Phúc
3	Bottard	Cottin-Desgouttes 12 CV	Girardot
4	Boillot	Peugeot 15 »	R.Sircoulomb
5	»	Zedel 10/12 »	Bertrand
6	Aviat	Berliet 12 »	Bigot
7	—	Berliet 7 »	Hervé
8	—	Rolland-Pilain 12 »	Bruneval
9	—	Salmson 7 »	Desréac
10	Ducamp	Voisin 18 »	Moussié

Xe mô-tô

1	Chalumeau	Terrot 3 1/2 CV	Chalumeau
2	Planchette	Terrot 4 CV	Planchette
3	Wilt	A. B. C. 3 1/2 CV	Wilt.

Xem như vậy thì số người dự thi nhiều lắm ; chắc là cuộc đua năm nay lại có phần vui hơn năm ngoái. Ta rất lấy làm hoan nghênh cái ý kiến nhà báo *Courrier Automobile* và xin có lời ngợi khen những nhà tổ-chức ra cuộc thi này càng những phá dự t.

Phòng giấy của ông luật-sư SICARD nay dọn ở phố Carreau, số 48

AU CINÉMA TONKINOIS
18, rue des Seaux-du, Hanoi

Chương-trình từ ngày thứ sáu 7 Août đến ngày thứ hai 10 Août 1925

Một cái phim đẹp tại các xứ có tuyết :

BỨA CON CỦA MỘT NGƯỜI LÀM NGHỀ ĐÁNH CẮM

Chia làm 5 phần

Nhiều cảnh đẹp mùa đông ở Alaska

Một cảnh về cuộc sinh-hoạt khó-khăn của bọn làm nghề đánh cắm

HIỆU BÀO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

Phòng khám bệnh. — Nay mở tại nhà thương Bảo-hộ một phòng khám bệnh, chuyên khám về các bệnh lậu và giang-mai.

Phòng khám bệnh ấy sẽ do ông giáo-sư dạy các khoa về bệnh ngoài da, bệnh lậu, bệnh giang-mai ở trường Y-tế Đông-pháp chủ trương. Giáo-sư sẽ được linh một món tiền phụ-cấp do nghị-định quan Toàn-quyền định và thuộc về sổ dự-toán Bảo-hộ chịu.

Công-ty mỏ than Kébao. — Nay cho phép hoãn lại công-ty mỏ than Kébao (Quảng-yên) số tiền 10 đồng mà sở thương-chính đã thu nhầm về thuế vệ-sinh ở chiến tàu *Yorn Maru*.

Cuộc đánh số lấy đồ đạc ở Chapa. — Hội-đồng coi việc mở hội ngày 14 và ngày 15 Août 1925 tại Chapa (Lao-kay) được phép tổ-chức một cuộc đánh số lấy đồ đạc ở Bắc-kỳ để giúp cho hội « Ma sons Claires » d'Yvonne Sarcey.

Mỗi tờ giá bán 5 hào, bạn bán đến 1.000 tờ là cùng.

Giá vé không được tăng hơn giá đã định.

Cuộc đánh số này có hội đồng tổ-chức coi sóc và chịu trách nhiệm

Đến ngày 15 Août 1925 thì mở số, do hội-đồng tổ-chức chế-trương và do tòa sứ Lao-kay kiểm-soát.

Vé nào được trúng số có yết-thị và đăng báo cho công chúng biết.

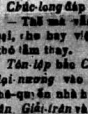
Các vé trúng giải, bạn trong một năm kể từ ngày mở số, mà không ai đến lĩnh lại số bạc nhiều, độ trăm quan Thưởng sở biết.

Chi số chi-phí về việc tổ-chức cuộc đánh số và cuộc mở số, không được quá số 10 o/o, còn số tiền thu được.

MUỐN bán một cái nhà gác kiểu Tây, số 14, phố Bạch-mai. Đất rộng 720 thước vuông Hỏi ở đấy.

RẠP CHIẾU BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA
Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi
Rất hay!!! Rất vui!!!
Nhiều cảnh bí mật
Chiếu tại bản rạp : mỗi thứ hai hai hồi
Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm
Hai hồi đầu đã bắt đầu chiếu
từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 Juillet 1925
Xin kính mời các quí khách đến xem.
Phim ảnh trinh thám!!!
Phim ảnh trinh thám!!!

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống hai viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ 0$50

Số 250
THUỶ-HỬ
CHUYỆN-ĐỜI-MỤC Dịch thuật

Tôn-lập bảo người nhà đưa xa trượng nhân-mã về cả một nơi, còn mình thì sang với bọn *Giải-trần, Giải-bảo, Châu-uyên, Châu-nhuận, Tôn-Tử, Cổ đại-liêu* và *Nhạc-hòa* cả thảy tám người, đến yết-kiến *Tông-giang*.

Khi làm lễ tương-kiến xong, *Tông-giang* đọn rượu khoản-đãi. *Ngô* quân sư ăn trước hiện-kiến cho mọi người biết trong ngày thứ ba phải làm thế nào và ngày thứ năm phải làm thế nào. Bọn *Tôn-lập* vâng mệnh, lại đem sa-trượng nhân-mã thẳng đường sang *Châu-gia-trang*.

Ngô quân-sư bảo *Bái-tôn* rằng :

— Bay giờ nhờ *Bái* viện-trưởng mau mau trở về sơn-trại bảo bốn người nữa đến đây cho ta dặng.

HỒI THỨ XLIX

Bấy giờ *Ngô* quân-sư bảo *Bái-tôn* rằng :

— Bảo-đệ trở về sơn-trại, bảo *Thiết-liện không-mục Bài-tuyên, Thánh-thần-thư-sinh Tiên-nhượng, Thông-tý viên Hứa-kiện* và *Ngọc-tỷ-tượng Kim-đại-kiên* bốn người ấy đi gấp mấy ngày đêm xuống đây để cho ta dùng.

Bái-tôn vâng đi khỏi thì bỗng thấy quân lâu-la vào báo rằng :

— Có người ở tây-thôn *Hồ-gia-trang* tên gọi *Bố-thành* đất trâu gánh rượu đến xin vào yết-kiến.

Tông-giang sai mời vào. *Bố-thành* vào đến dưới trướng, sụp lạy mà kêu rằng :

— Tiểu-nhuội tôi lấy con trẻ tuổi, tính-khí nông-nổi, có xúc-phạm đến uy-nhan. Cúi vì tiểu-nhuội tôi bởi trước đã đinh-ước kết hôn với *Châu-gia-trang*, cho nên trong khi nóng-nảy, trót gây việc cần đại để đến nỗi bị bắt đem xin tướng-quân rộng lòng khoan-thứ cho thì ngài muốn sẵn dâng những lễ-vật gì, chúng tôi cũng xin vâng lệnh.

Tông-giang mới ngồi, rồi nói :

— Bọn *Châu-gia-trang* rất là vô lễ, đám công-nhiên khinh-bỉ sơn-trại chúng tôi, vậy chúng tôi phải đem quân đến đánh. Còn chúng tôi chúng *Hồ gia-trang* vẫn không thù oán chi nhau, chỉ vì lệnh-nuội bắt mất *Vương-nụy-bổ*, cho nên phải đáp lễ lại mà bắt lệnh-nuội. Bây giờ xin đem *Vương-nụy-bổ* trả chúng tôi thì chúng tôi sẽ trả lại lệnh nuội.

Bố-thành đáp rằng :

— Vị hảo-uán ấy không ngờ đã bị *Châu-gia-trang* đem đi mất rồi !

Ngô-dụng hỏi rằng :

— Vậy thì *Vương-nụy bổ* bây giờ ở đâu ?

Bố-thành nói :

— Hiện giam ở *Châu-gia-trang*, bây giờ chúng tôi cũng không thể nào mà lấy ra được.

Tông-giang nói :

— Nếu không lấy được *Vương-nụy-bổ* đem trả chúng tôi thì khi nào chúng tôi lại tha cho lệnh nuội về được.

Ngô-dụng nói :

— Đại-huynh chớ nói như thế, bây giờ tôi xin nước với *Hồ gia-trang* một điều như sau này : Từ nay trở đi, hễ *Châu-gia-trang* có sự ngày-gắp gì, quí-trang cũng chớ sai người đến xin. Giả sử *Châu-gia-trang* có người nhờ đến thì quí-trang nên mắt trái mà đem sang nộp cho chúng tôi, bấy giờ chúng tôi sẽ xin giao trả lệnh-nuội. Hiện nay lệnh-nuội không có ở đây, hôm trước tôi đã sai người đưa về sơn-trại, phụng-dưỡng riêng ở nơi Tông thái-công. Xin cứ yên lòng, rồi chúng tôi sẽ liệu cách xử-trí.

Bố-thành nói :

— Từ nay chúng tôi quyết nhiên không đám cứu-viện cho hắn nữa, mà trong bọn hắn có ai chạy đến, chúng tôi sẽ xin bắt trói, đem nộp dưới cờ trướng-quân.

Tông-giang nói :

— Qui-trang cứ giữ được như thế thì hơn là đem vàng lụa cho tôi.

Bố-thành lạy tạ lui ra. *Tôn-lập* đem hiệu cờ đổi làm « *Đăng-châu bình-mã đô-hạt Tôn-lập* » rồi cùng một toán quân đến phía cửa sau *Châu-gia-trang*. Quân canh cửa trông thấy hiệu cờ *Đăng-châu*, báo vào trong trại.

Loan đình-ngọc nghe nói có *Tôn đô-hạt ở Đăng-châu* đến, liền nói với ba anh em họ Châu rằng :

— *Tôn đô-hạt* này thuở nhỏ cùng học võ-nghệ một thầy với tôi, ngày nay không biết nhân việc chi mà lỏng tới đây.

Nói xong, tức khắc đem hơn hai mươi nhân-mã, mở cửa hậu cửa, đi ra nghênh tiếp. Bấy giờ bọn *Tôn-lập* đều xuống ngựa cả. Kẻ làm lễ tương-kiến xong, *Loan-đình ngọc* hỏi rằng :

— Hiền-đệ đang làm đô-hạt ở *Đăng-châu*, sao lại đem quân tới đây ?

Tôn-lập nói :

— Quan tổng-binh có tư giấy cho tôi, bảo đem quân sang đóng *Vân-châu*, để giữ lấy thành trì và phòng đàng giặc ở *Lương-sơn-bạc*. Nay tiện đường qua đây, nghe nói đại-huynh ở *Châu-gia-trang* này, vậy muốn vào thăm một chút. Đáng lẽ đi lối cửa trước, nhưng thấy có quân-mã nào đóng đấy, không dám đường-đột tiến vào, lại phải theo con đường nhỏ, hỏi lối sang đây, để vào bái-yết đại-huynh đó

Loan-đình-ngọc nói :

— Trong mấy hôm nay chúng tôi vẫn giao chiến cùng bọn giặc *Lương-sơn-bạc*, hiền đệ bất được mấy đứa đầu-lĩnh giam ở trong trại, chỉ chờ bắt nốt *Tông giang* thì giặc đi nộp quan một thể. Ngày nay may sao lại gặp hiền đệ tới đây thì khác nào như gặm thêm hoa vậy.

Tôn-lập cười mà đáp rằng :

— Tôi đâu bắt thì, cũng xin giúp một tay để bắt bọn giặc ấy cho thành cái công lớn của đại-huynh.

Loan đình-ngọc mừng lắm, đưa bọn *Tôn-lập* vào trong thân-trang, rồi lại kéo cửa đóng cửa cẩn-thận. Bọn *Tôn-lập* vào tới nơi, xếp đặt các đồ sa-trượng, thay đổi áo mão để sắp vào nhà khánh chúc *Châu-trần phụng* chung ba anh em : *Châu-long, Châu-hổ* và *Châu-báo*. Cha con họ *Châu* đều họp ở trong nhà khánh. *Loan đình-ngọc* nói với *Châu-trần-phụng* rằng :

— Em tôi đây tên gọi *Tôn-lập*, biệt hiệu là *Bạch mi-hiệp*, hiện đang làm đô-hạt ở *Đăng châu*, nay phụng mệnh quan tổng-binh sai đem quân sang trấn-thủ ở *Vân-châu* này đó.

Châu-trần phụng nói :

— Nếu vậy thì lão-phu đây cũng thuộc ở dưới quyền ngài.

Tôn-lập nói :

— Một chức nhỏ-mọn ấy, sá chi mà đáng kể, sau này còn mong các ngài giúp đỡ chỉ bảo cho.

Ba anh em họ *Châu* mới bọn *Tôn-lập* ngồi. *Tôn-lập* bèn hỏi rằng :

— Trong mấy ngày nay, các ngài ra trận, chắn là lão-thần nhiều lắm ?

Châu-long đáp rằng :

— Thật mà vẫn chưa phân thắng bại, cho hay việc chiến-trận cũng khó làm thay.

Tôn-lập bèn *Châu-đại-liêu* đưa *Nhạc đại-nương* vào nhà trong để chào thăm-quen an nhà họ *Châu*. Lại gọi *Tôn-tân, Giải-trần* và *Giải-bảo* vào làm lễ tương-kiến.

Tôn-lập tỏ ba người ấy mà bảo rằng :

— Ba người này đều là con tôi đây ! Lại trỏ *Nhạc hòa* mà bảo rằng :

— Người này là công-tử ở *Vân châu* sai đi đón tôi đây !

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY — BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 chân-kính
Mặt đồ kim có chữ lộ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá . . . . . 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI

Cách mới trị bệnh giang-mai

Cứ theo như những bài lai-cảo chỉ các hội bác học trong hai năm giới nay thì ngoài những cách tiêm thuốc chế bằng *arsenic* và *bismuth* thì dùng các thứ thuốc mới cũng có thể trị bệnh giang mai được hiệu nghiệm, chắc chắn, mà lại không tốn kém là bao. Các nhà hóa học kê cứu mãi, nên đã đem ba thứ thuốc chuyên trị bệnh giang mai, mà chế thành thuốc viên. Trong ba thứ thuốc ấy một thứ trị bệnh như lối thuốc 606. Xem việc hiệu-nghiệm của thuốc gọi tên SIGMARGYL thì biết. Xưa nay chưa thứ thuốc uống nào dùng được hiệu nghiệm như thuốc ấy. Người ta nghiệm rõi những người đau tự bằng thuốc Sigmargyl, thì biết hiện nay thuốc ấy là một thứ thuốc mạnh nhất, tiện lợi nhất, rẻ tiền nhất (một lọ lúng được một tháng) không cần phải tiêm, mà lại không hại cho dạ dày. Muốn biết rõ thuốc ấy, thời đọc quyển sách nói về việc ấy.

Hỏi nhà bào chế bán thuốc ấy vì ai muốn xin một quyển cũng được không mất tiền.

Dr PETITJEAN

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỔNG LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1 $ 80 một hộp

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá ; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR càng nhậy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả ; giá đụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau đau tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt xe, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi xẻ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1 $ 75
Thuốc Santal Marg. . 1 $ 00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi

Cột đèn điện tròng ở giữa đường. — Ở đường hàng Cỏ (Gambetta) sở Lục-lộ thành-phố đương cho trồng cột đèn điện ở giữa đường cũng như phố Gia long. Sở Lục-lộ định rằng ở các đường phố nào lớn sẽ trồng cột đèn ở giữa đường cả.

Cuộc lạc-quyên giúp trường Thể-dục. — Ban-quản nhận được bài sau này : Các cậu học-trò trường Nhà Lắc vừa gửi quyên cho trường Thể-dục một số tiền 15 đồng bạc. Thêm lòng công-tâm của các cậu thật đáng khen và đáng làm gương cho nhiều người. Trường Thể-dục xin cảm ơn các cậu và có lời mừng các giáo-sư trường Nhân-bản đã khéo gây được những học-sinh sớm có tư-cách hơn người.

Trường Thể-dục lại cảo.

Học-sinh tư-tại Pháp. — Vừa có tin của Hoàng-mọng-Giáo là lệnh lang ông Hoàng-như-Ngọc mới thi đỗ tú-tài (phần thứ nhất) tại Paris Kỳ sau cậu Giác sẽ thi về toán-pháp và triết-học.

Vậy có lời mừng cậu và cảo cho cậu kỳ sau lại trúng-tuyển.

Ngạch tùy-phái. — M. Ng-công-Cần, tùy-phái nạng năm tại sở Thú-y, được tư-thực.

Ngạch cảnh-sát. — M. Trần-văn-Đàm, tỉnh cảnh-sát ở Sơn-tây, vì trễ-nải chức vụ, nên bị bãi chức.

Cướp giật. — Tối hôm qua hồi non 9 giờ tại trước cửa trường Công-ích dưới Bạch-mai có một người đàn-bà đi xe về, đến ngã xuống xe vào nhà thì bị : ai đứa hung đồ bẻ cổ và đẩy xuống trụng. Chúng tháo mất cái thắt lưng có hoa một đồng bạc rồi chạy mất. Người gác trường học nghe tăng kêu chạy ra cứu thì chúng đã lẩn thoát rồi.

Vậy những người hay đi lại xóm ấy ban tối phải lên cẩn thận mới được.

Cái nạn ô-tô. — Hồi 6 giờ rưỡi chiều ôm kia, một chiếc ô tô đụng phải một đứa bé chừng 5 tuổi ở đường bờ sông, mé trên chỗ p ố mới chạy ra, mấy đứa bé chỉ bị thương xoàng thôi, người mẹ đã ra đưa về nhà, không phải vào nhà thương.

Bội tín. — Đan-trung-Thực, 25 tuổi, buôn bán ở phố Sinh-từ số 13, bị thưa là bội tín của người ta một cái va-li, trong có đựng các đồ đạc, nên đã bị bắt giam xét.

Bẻ vòng. — Trần-v-Lộ, 18 tuổi, và gia cư, vô nghề nghiệp, bị thưa là bẻ một cái vong bạc của một đứa bé tên là tnị Thu, nên đã bị bắt giam xét.

Tàu vật. — M. Nguyễn-trọng-Thuỵ giáo học tại Thái Bình ở số nhà 15 ngõ nàng Hành Hanoi trình rằng mất một cái ví đa trong đựng 17 đồng bạc, một cái giấy phép mua súng và một cái giấy phép nghỉ.

M. Nguyễn-văn-Thanh 22 tuổi, giáo học ở Kiến-an, trình rằng khi đi qua Hanoi có người lấy mất chiếc xe đạp hiệu Terrot số 142567 giá là 65 đồng

Đánh rơi ví. — M. Đặng-duy-Trịnh ở số nhà 69 phố Sông-tô-lịch Hanoi trình đánh rơi ở nhà ga xe-hỏa một cái ví trong đựng chiếc tờ căn-cước và giấy má vặt.

M. Hữu-Quảng là học trò trường kỹ-nghệ thực-hành trình đánh rơi một cái ví trong đựng chiếc tờ căn-cước và giấy má vặt.

M. Phạm-Lưu là học trò trường kỹ-nghệ thực-hành trình đánh rơi một cái ví trong đựng chiếc thẻ sưu và bình thuế thân thành phố.

Cái nạn con nhà lao động.—Hồi 7 giờ sáng ngày 1er août một mã bao quặng mỏ của ở tàu *Lirois* lên lưng những thỉ đốt đầy rơi xuống, tên Riệm làm việc dưới hầm tàu không chạy kịp bị những bao quặng mỏ đè phải. Tên Riệm kêu đau khắp mình mẩy, người ta đã cho đưa vào nhà thương điều trị.

Một cái trộm. — Lê-văn-Quang 21 tuổi, làm nghề cu-li nhà ở Ba lý, xuống tàu *Azay le Rideau* ăn cắp một cái ví đựng 20 đồng và một chiếc đồng hồ quả quít có dây đeo bằng vàng giá 700 quan của một viên coi điện thoại và một cái đồng hồ nữa có đeo kèm đồng tiền vàng giá 1,000 quan của người thầy-thủ. Tên Quang đã phải bắt tống giam để hậu xét.

Lăng mạ đánh nhau. — Một cô con may điện-thoại, ở sở Bưu-điện, nhà ở p ố Sadi Carnot, và người khan của cô là Lê-thị-Tính có đơn thưa một ông Tây áp đảo đến nhà mà lăng mạ và đánh đập cả hai người.

Ng-thị-Chưởng 43 tuổi, bán hàng tạp hóa, nhà ở phố Belg que, thưa tên Ng-thị-Tinh 21 tuổi bán rà và Ng-thị-Châm 16 tuổi làm cu li, nhà ở Gia-viên đã đánh thị và con gái thị là Ng-toị-Tân.

Vũ-văn-Lễ 35 tuổi, làm nghề đánh cá, nhà ở Lập-lộ, tỉnh Kiến-an thưa tên Pana đánh hắn bị thương rồi trốn mất.

Thảm trọng — Hồi 14 giờ ngày 1er Août người ta thấy ở làng Hàng-kinh m t cái xác đứa con gái nữa độ ba tuổi bỏ ở bãi đất hoang phố Chavigeon thì lập tức đã cho đưa vào nhà xác.

Già ra tòa án. — Bùi-văn-Khí 2 tuổi là nghề kéo xe nhà ở phố Belgique bị bắt giải ra tòa án về tội nghỉ về tội đủ g thể thuế thân của người khác.

NAM-ĐỊNH

Tiết hạnh khả-phong. — Nhân dịp Tổ tuần khánh tiết vừa rồi, ở hạ Nam-long, phố Đông-thành, bà cụ Bùi-thị Quỹ là mẹ ông Trần-đức Trinh, thư ký sở tư trung-chính, được ân thưởng bốn chữ « Tiết-hạnh khả-phong ».

Xin có lời mừng cụ càng quí quyến.

T. S. lai cảo

Lọ vàng. — Là một quyển tích rất hay của hội Học-giới mới xuất-bản, nay mai sẽ diễn. Giá bán 0$25, tại hiệu Mỹ-thắng hoặc Từ-sơn thư-điếm, 27 hàng Đàn.

PHÚ-THỌ

Trường học tỉnh Phú-thọ. — Bản quán được tin rằng nhân dịp tưởng con trai đến ra khai trường này mở thêm hai lớp nữa thì ngày 31 août hay là ngày 1er septembre, quan Công-sứ bản tỉnh sẽ mở một hội thuộc về lịch sử việc học tương tự như hội *Landit* ngày xưa.

Ngu-ên về thế-kỷ mười hai, mười ba, các học-trò Pa-ri thường mở cuộc rước cờ đi ngược sang Saint-Denis là một làng ở phía bắc Paris để mua các thứ giấy-da về để đã viết học trong một năm, cứ mỗi lần học-trò đi mua đa để viết như thế lại mở một hội lớn.

Vậy nhân dịp khai trường tháng septembre này, quan Công-sứ muốn nhắc lại việc xưa mà định cũng mở hội phát không cho những học-trò mới các thứ giấy, bút, mực, vở, bàn đá, vân vân, cũng tựa như hội *Landit* hồi quí-quốc ngày trước.

Bản quán xin có lời ngợi khen quan Công-sứ về cái ý kiến hay ấy và xin thay mặt nhân dân tỉnh này cảm ơn ngài thật không bỏ sót dịp nào là không khuyến khích việc học cho bọn thanh-niên vậy.

CAO-BẰNG

Cái nạn ô-tô ngày 28 juillet — Việc này đã nói trong một số báo trước, nay lại được tin rõ ràng như sau này :

Ngày hôm ấy M. Lamoureux, chánh đoán đi khám rạọn ngồi ô-tô vận tải lấy, vì ông có bằng vận tải mà ông lại giỏi có tiếng xưa nay. Ông ngồi một mình một xe đi đường Cao-bằng — Nguyên-bình vắn vụi như tên, được 31 km. thì gặp xe bò, ông lái ô-tô đi tránh sang bên tay phải, chẳng may đường hẹp, ô tô lộn nhào xuống vực sâu thăm-thẳm đến 50 m. Ông chủ nhà máy điện ở Tà-sa gần đấy 5 km được tin báo, vội vàng đem người ra cứu. Khi không ông Lamoureux lên trên đường thì ông đã bất tỉnh nhân sự. Lấy ô-tô khác đem ông về nhà thương được một lúc 1 tỉnh nghỉ

Quan thầy thuốc khám xét thì ra ông rõ sọ. Sáng hôm chủ-nhật 26 juillet đã cất đám, tất cả các quan Tây, Nam trong tỉnh có đi đưa.

VIỆC TRUNG-KỲ

BẾN-THỦY

Hoa tai nào thế? — Vừa rồi có một chàng thiếu-niên đem bán cho Mme Trần-thị-Thanh một đôi hoa tai vàng, giá đáng 18 đồng bạc; Mme Thanh giả 11 đồng, nó ưng ban ngay, song Mme Thanh muốn cẩn thận bảo người chồn đem tiền đưa người ấy đến sở cảnh-sát giao giả cho h ng i ngồi, bắt để chàng ta nghe đưa lên cầm thì bỗ hoa trốn mất. Hiện có hoa tai đó còn để tại sở cảnh-sát.

SỔ QUYÊN CỦA HỘI HỢP-THIỆN

(Tiếp theo)

MM. Bùi-ngọc-Hoàn trí-huyện de Thanh-trì 5 đồng ; Tạ-xuân-Chúc 37 hàng Hòm 5 đồng ; Trương-ta-Thán 1 ngõ Hàng-Chỉ 2 đồng ; Phó-lý làng Ước-lễ 9 hàng Bông 1 đồng ; Bùi-văn-Thu dit Tu 132 route de Huế 5 đồng; Ng-tiến-Sơn Hanoi 5 đồng; Vũ-chi-Tương Nghệ-an (Vinh-Annam) 2 đồng ; Phan-hưng-Thành 26 hàng Ngang 3 đồng. Bà Chu-bao Ng-thị Cu, hàng Đào 1 đồng, Đức-sinh-Hiệu, 14, phố hàng cân 2 đồng, Hiệu Tăng-Hiền, 71, hàng Đường 2 đồng. Ông Ng-ngọc-Phác, 25, Cité Tân-Hưng 5 đồng, Ông Ng-quang-Chiêu, 25, phố hàng Thiếc 5 đồng, Ông Tạ-đức-Thinh, 44 phố Bát sứ 1 đồng. Hiệu Tràng-thai. 30 phố hàng Bồ 1 đồng, Bà Chu-Ngọc, Ng-thị-My, 24 hàng Đào 1 đồng. Ông Ng-v-Thu, 9, hàng Đào 2 đồng. Ông Ng-Thao, 9, Voie 114 2 đồng, Ông Ng-Liên, làng Ngọc-adi, Thanh-trì (Hadong) 3 đồng, Phạm-v-Bài, 25, hàng Than, 1 đồng, Bà Trần Thi Thông, 59, hàng Than 2 đồng, Ng-hoàng-Lộ, 59 hàng Than 1 đồng, Phan-nhuận-Hoàng, 10, hàng Dây, Vũ-khắc-Nhượng, 94, hàng Bạc 2 đồng, Ng-khắc-Thiện, 1, hàng Bạc 5 đồng, Phạm-hưng-Hiệu, 22, hàng Đào 10 đồng, Hồng-Xương, 18, hàng Đường, 2 đồng, Bà Lê-thuận-Khoát, 42, hàng Đào 3 đồng, Vũ-đang Tiến, dit Tân-Tiến. 20 hàng Bông 5 đồng, Nguyễn-Quán, 98 hàng Quạt 2 đồng, Lê-Thành, 12 hàng Đào 3 đồng, Hứa-long-Thinh, 17, hàng Bát-đàn 50 đồng, Ngô-Thinh, 94, phố Thuốc-bắc 5 đồng, Ng-Thước, 8 phố Bát-đàn 3 đồng, Đặng-phú-Dực, 89, phố Thuốc-bắc 3 đồng, Trần-văn-Thìn, 12, hàng Diếu 1 đồng, Ng-kim-Lân, 93, hàng Buồm 50 đồng, Ng-cẩm-Vân, 11, phố hàng Bông 5 đồng, Đang-Thu, 37 hàng Điếu 1 đồng, Tạ-văn-Thành, 24 bis, hàng Vôi 5 đồng, Hiệu Vinh-Chương, 19 hàng Ngang 3 đồng, Quang-an-Hòa. 20, hàng Ngang 3 đồng, Quản-Hưng, 86 hàng Ngang 5 đồng, Phan-đông-Giang, 8 hàng Ngang 2 Phan-đức-Thanh, 2 hàng Ngang 5 đồng. Phan-thái-Thành, 4, hàng Ngang 5 đồng, Ong Lê-thuận-Khoát, 42, hàng Đào 2 đồng, Ong Trịnh-văn-Cảnh, 76 Cầu-gỗ 5 đồng, Ng-phát-Đạt, 102, Rue du Chanvre 2 đồng, Trần-Dung, 36-A Rue du Coton 2 đồng, Lê-đình-Loan, 7, Francis Garnier 1 đồng, Trần-văn-Ty, 36 Rue des Eventails 2 đồng, Nguyễn-Thiều, 62 Rue du Chanvre 1 đồng, Phạm-văn-Quế, 28, Rue J. Ferry, 3 đồng, Lê-loan-Bích, 68, Rue des Changeurs 2 đồng, Nguyễn-huy-Ty, 201 Rue du Coton 1 đồng.

(Còn nữa).

Đã có quyển thứ 4

Trung-hiếu thần-tiên

GIÁ 0$10

Bán ở nhà ông Dương-bá-Trực, 98, hàng Bông và khắp các hàng sách Hà-nội, Nam-định, Hải-phòng ; ở xa gửi mua thêm tem cũng được.

Công ty mỏ than Bắc-kỳ ở Hongay

Cần dùng các hóa-vật sau này : Gạch hạng tốt (pressées ou filées). Ngói máy gọi là gạch Marseille. Cho biết giá, và biết mẫu. (Mua luôn).

Gởi thư cho ông chủ-nhiệm công-ty.

(M. le Directeur de la Société des Charbonnages d Hongay).

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Sinh tử giá thú

Số sinh tử giá thú về tháng juillet 1925 như sau này :

Người Âu

Sinh : 2 con gái, 2 con gái, cộng là : bốn người.

Cưới : 2 đám.

Tử : 3 đàn ông, 4 trẻ con, cộng là : bảy người

Người Nam

Sinh : 45 con giai, 31 con gái, cộng là : 76 người.

Tử : 41 đàn ông, 35 đàn bà, 66 trẻ con, cộng là : 152 người.

Người Trung-hoa

Sinh : 14 con giai, 11 con gái, cộng là : 25 người.

Tử : 14 đàn ông, 4 đàn bà, 7 trẻ con cộng là : 22 người.

Cháy. — Vào hồi 23 giờ ngày 2 août ở làng Lạc-viên phố Bo'gaup phát hỏa ở gian nhà bếp đằng sau nhà số 388. Cái nhà phát hỏa ấy của Mme Lê-thị-Lý tức bà Phó ở số nhà 313 phố Maréchal Pétain, thiệt hại có của người thuê nhà lẫn người có nhà cũng vào khoảng 156 đồng. Xét ra là tại ở người thuê nhà bất cẩn việc bếp rác để lửa bén vào tiền thành cháy, may lân bang biết đổ lại cứu chữa được ngay, không thì còn thiệt hại nhiều nữa. Những vải rồng cứu hỏa của thành phố được tin cũng lại ngay, nhưng khi đến nơi thì ngọn lửa đã dập tắt rồi.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Bản-hội có tiếp được thư của một vài ông hội-viên Sán-nhiên-đài ở các tỉnh gửi về hỏi rằng : « Có phải hội định cho ban hát đi hát các tỉnh không ? » Muốn khỏi phiền viết thư riêng từng ông một, vậy bản-hội xin trả lời chung để các ngài biết rằng : Hội Sán-nhiên-đài thành lập ở tại Hanoi, đã tâm chín năm nay rồi, bao giờ cũng ở Hà-thành chứ không có ý cho ban hát đi hát đang các tỉnh.

Hội-đồng trị-sự.

Tối thứ ba 4 Août 1925

THỢ CÔNG MÁCH MỐI

Có tài nên mới cậy tài,
Thợ-công mách mối khen ngài rất thiêng.
Sự tích rất vui, lại rất buồn cười.

Tối thứ tư 5 Août 1925

KIM-VÂN-KIỀU

(Hồi thứ I)

CÓ THỢC BẠN

Có một vạn ba nghìn thùng thóc ở về tỉnh Nam-định muốn bán.

Ai muốn mua cứ đến nhà, giấy ông thầy kiện Berthellot và Mansoha ở Hanoi, số nhà 9, phố Leclanger (là con đường đằng sau hiệu ngà cả-phê ba tàng, với gần nhà băng đang làm).

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Câu chuyện gia-đình của một nhà kia, bản-báo tiếp được một bài lai-cảo của một người nhờ bản-báo đăng, phải trái thế nào đã có công-chúng nghị-luận, trách-nhiệm thế nào đã có người kỳ lên xin chịu, vậy bản-quán cứ nguyên văn mà đăng như sau này :

Ngày 2 Juillet trước, báo Khai-hóa số 1184, mục Quảng-bình ở Vợ chồng đời nay dưới ký tên Lão-ông lai cảo », thì bài ấy chúng đăng với sự thực, chắc có điều tây-vị ; vậy em là người giữa, không vì bên nào cả, chỉ xin cứ sự thực mà cải-chính lại cho đúng. Số là hai vợ chồng nhà kia vào bực tử-tế trong tỉnh, buôn bán cũng khá to, lấy nhau đến gần bốn năm trời, chưa sinh nở gì cả, song vẫn ở với nhau vui vẻ êm đềm. Chàng ta bỏ dữ cho người nhà nơi cũng đã nhiều lần, sự đó cũng là tự chồng giáo lắm nhưng chẳng lấy chi làm lạ. Vừa rồi, nhân có thân-huynh chàng ở Saigon, ra chơi, người vợ chàng ấn ở cho diêu vô lễ, thân huynh chàng sấu hổ lại phải ép lòng mà đem về Saigon ngay ; vì thế mà chàng đau đơn xin quan trên cho được li-dị. Khi bỏ nhau xong, mụ vợ cầm tờ li-dị về nhà trình mẹ đẻ — tức thì bà mẹ nàng sui nàng lăn đi một đêm, rồi bà mẹ nàng ẩn nhà chàng năm lần an vạ, chàng ta phải ép lòng mà đến cưa cùng một lần nữa, công việc mới xong xuôi một tế. Cũng đang trách chàng kia ta một người thái khắc tự đem vợ đến cưa cùng ma không được một lời nói với bên nhà vợ, như vậy thì thuật đáng giận lắm.

Còn việc nói chàng ta say đám một cô kia buôn bán ở cung tỉnh, sự đó tuy rất tư mờ. Nguyên gia tư chàng cũng ai vào bực kha trong hàng tỉnh, cha chàng ta người buôn bán nên cách giao thiệp bất cứ kẻ sang người hèn đều thừa tiếp một cách ôn hòa, chàng những đối với cô kia, mà đối với ai ai cũng vậy, bởi thế cho nên những kẻ mất tờ lại tăng cho chàng ta say hoa đám nguyệt mà đến nói vợ chồng tỉ-dị.

Trước kia chưa có bài nầy chắc bà con ai quen biết chàng cũng đều cho chàng là người vô tình bạc nghĩa, nay xét ra thì hai vợ chồng nhà chàng bỏ nhau cũng đều là sự bất-đắc-dĩ, cho nên khi lia nhau tình không có một điều gì chênh-lệch cả. Thiệt cũng đáng thương thay cho hai gã trong cái chuyện nầy vậy.

Thiếu-nữ lai cảo.

Rượu bổ-đào

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của **HOÀNG-THƯỢNG**

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ xưng như có mấy thứ thuốc vẽ những bình là, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ rồi hãy mua!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Ngự-các phụng tờ thánh phê rằng :

Chiếu mạng đại-thần phòng-văn MONTÈS tại đây, sẽ chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng qua rất hợp, đáng nên gia thưởng, trước lưu phó thị gửi cho qui đại-phòng chế-tạo để rõ thành-giả.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, PHỐ Trang-tiền, 54
HANOI

Xin coi cẩn thận ở trong thư có bài này.

Agents d'Annam et Tonkin :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Vivienne, PARIS
20, 21, 23, Lalande, HANOI

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Chậu sành trắng, miệng viền xanh, rộng 36 c/m . . . 1$75.00
Nồi đồn Matador, bằng đồng đánh bóng, 15 lignes, cái Nồi. 0$1 fr. 00
Bàn nến, chân mạ kền, chạy 25 c/m. . . . . 0$0.50
Buisot men xanh, trong trắng, có quai và có nắp.

19	21	23	25	27 c/m
6 fr. 50	8 fr. 00	9 fr. 50	11 fr. 00	12 fr. 50

Một bộ 5 cái xoong, bằng aluminium. Cân học gỗ
Cả bộ 12,20 c/m. 5 0$.00
Cái Poêlon bằng aluminium có nắp, cán bằng aluminium 14 c/m 2 0$.00
Cái monofilire để đặt lên trên chảo hay cái cốc. Cái quai. . 4 fr. 50
Chai bouteille isolante Hetzle, người bằng tên sơn, trong 9 bằng thủy tinh mạ bạc. Sợng được một lít . . . 0$0 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

Giá một ống sáu cachets

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho đau đớn ở trong đường tiểu-tiện, bàng-quang, quả-thận và làm cho mụn mọc lên ở các cơ-quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh nóng buốt mà đã yếm nhiễm vào các cơ-quan ấy, song dùng thuốc *Santal Monal* thì thực là dễ khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi uống vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa rảy những vật bẩn đã sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi mới bắt đầu có mủ mà dùng ngay thuốc *Santal Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, hết buốt, và không còn tăng bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh ra đau ngọc-hành, bàng-quang, quả-thận, và chuyển sang các cơ-quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại còn chuyển sang chân-huyết, lấn sang quả-thận mà sau lại chàn lên đến tâm can tỳ phế được nữa.

Vậy thì khi mới bắt đầu có mủ phải nên cần mà chữa ngay bằng thuốc *Santal Monal*, như thế mới có thể khỏi hẳn được, mà không hại gì đến sức khỏe cả, và mới có thể cạnh tranh với đời được.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc ống, hoặc viên

Tại tất cả các thuốc-tây Pháp trên đâu cũng một thứ thuốc này.

Gửi mẫu và tấc cả các nơi bào-chế
Nhà chế thuốc LAROCHE, 32-34, Rue Philippe de Girard — PARIS.

GRAND GARAGE AVIAT

41 à 45, Rue de la Chaux, Hanoi

Trước khi mua xe ô-tô, xin các quí-khách quá bộ đến xem bản-hiệu, quí-khách sẽ thấy nhiều hạng xe thiệt tốt mà giá tiền lại hạ.

Voisin
Delaunay-Belleville
Ballot
Rolland-Pillain
Mathis
Salmson
Amilcar
Motobloc
Berliet
Latil-Loffly

OWERLAND
7 PLACES ALLUMAGE PAR MAGNÉTO
CARBURATEUR SOLEX ÉCLAIRAGE ET DÉMARRAGE ÉLECTRIQUE
Prix intéressant

FORD TRÈS BON ETAT
Occasion intéressante

STUDEBAKER 4 CYLINDRES
5 PLACES EN PARFAIT ÉTAT DE MARCHE
Prix à débattre

CITROËN 10 CV
CARROSSERIE SÉRIE
Excellente occasion

S'adresser : GARAGE BOBILLOT, 7 Bd Bobillot, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$10

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phải làm cho hay ho với nóng thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có tợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết MẠU BỔ 1340

2056

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy. . . .	0$95
Nước hoa Pompéia. . . .	0.95
Nước gội đầu Pompéia .	0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

PURGATIF LE ROY

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-Khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1708.

Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hay dùng, càng ngày càng hay biết, danh truyền khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÔN THUỐC VIÊN LE ROY 40 khi trong bụng dụ bức-rức, ăn uống không tiêu, trột dạ đau bụng, thì uống nó hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trữ bán. Không chỗ nào Khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 84

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LARO HE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA-LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét, làm cho ăn-ngủ, thuốc đã lấy làm hay cả thảy gần ai không đều quen dùng.

Ai ai dùng thuốc cũng đều khuyên là người bổ hạng công-tần bổ hay là con-ti, thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh lưu thủ ti yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại cho bịnh mới cho con người yếu đuối, bị trái bịnh, no cảm mạo tức ngực, rét bao-tử nổi lạnh, tức trệ trong ti vị các bịnh đó nên dùng thuốc tây thì có QUINA LAROCHE dùng.

Con nít huyết suy và con gái còn nàng còn đang tiến bổ kể chi các anh nữa, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người ở ở xứ hay có thấp rét càng cường nên quen dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị rất tinh mau và chắc. Cũng những kẻ trữ bệnh nơi tin kiến lại mà xem trong mình mạnh khỏe, lại thêm vóc vạc, ăn uống ngon có chừng, vì cớ ấy mà nên nếu thuốc đó uống. Nước nước thuốc của thiên thần chế ra (Li cuide-de-la-fée) tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết hay không nước nào bằng.

Từ khi chúng ta nói thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đăng có vẽ gẫy chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh và có vẽ giấy của các quan lương y khen ngợi lắm.

Bán tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Ămen QUINA LAROCHE phải uống từ một tỷ tới ba tỷ cà bằng thìa chài rượu trọn một ngày trong hai bữa ăn. Cần muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một tỷ, nhảy 6 tỷ luôn cả vợt 2 giờ cuối, thế thì tỷ chết nồng trong cách một giờ.

Thuốc QUINA LAROCHE thuốc-si uống không phải nước nói khi trời nóng thực thì phải được vô mồ uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông Thầy thuốc chứng nhận tại Paris

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-láng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giấy nói số 59

NÊN BỀN BỔ MÀ HỒI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . Giá:* 1$25

ORANULE HISTOGÈNIQUE *Thuốc hạt . . . Giá:* 1.25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF BIBAL. *Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . . Giá:* 1$30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . Giá:* 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)